

Concrete provinciale inzet Versnellingsprogramma Groeiagenda Zuid-Holland

Inhoudsopgave

- 1. Activiteiten binnen het Versnellingsprogramma**
  - 1.1 Aanleiding en context**
  - 1.2 Doel en inzet van het Versnellingsprogramma**
  - 1.3 Financiering en benutting van middelen**
  - 1.4 Kennisontwikkeling en monitoring**
  - 1.5 Bevorderen van de samenwerking**

- 2. Inzet provincie Zuid-Holland op de ambities en knelpunten**
  - 2.1 Verdienvermogen**
  - 2.2 Verduurzaming**
  - 2.3 Human Capital**
  - 2.4 Verstedelijking**

1 Activiteiten binnen het Versnellingsprogramma

In dit eerste hoofdstuk geven wij nogmaals kort weer wat het Versnellingsprogramma inhoudt, waar het vandaan komt en welke rol wij als provincie hierin spelen.

1.1 Aanleiding en context

Zuid-Holland is één van de meest innovatieve economische regio's van Europa, maar staat tegelijkertijd voor fundamentele structurele uitdagingen. De economische groei en arbeidsproductiviteit blijven achter bij vergelijkbare grootstedelijke regio's in Europa en de brede welvaart is ongelijk verdeeld. Daarnaast is het investeringsklimaat onder druk komen te staan doordat cruciale randvoorwaarden voor investeringen door bedrijven – stabiel beleid en beschikbaarheid van personeel, ruimte en betaalbare energie – onvoldoende op orde zijn. Deze uitdagingen worden versterkt door externe ontwikkelingen zoals geopolitieke spanningen, de energietransitie, schaarste aan grondstoffen en voortgaande digitalisering. Hierdoor neemt de urgentie toe om de Zuid-Hollandse economie te verduurzamen, strategisch relevanter te maken en minder afhankelijk te worden van kwetsbare internationale ketens.

1.2 Doel en inzet van het Versnellingsprogramma

Het Versnellingsprogramma is gericht op het versterken van het verdienvermogen en de brede welvaart in Zuid-Holland, door het op orde brengen van de randvoorwaarden voor economische ontwikkeling, zodat investeringen in onze provincie weer los komen, en het beter benutten van nationale en Europese middelen.

Het Versnellingsprogramma is een instrument om samen met bedrijven, kennisinstellingen en overheden (de zogeheten triple helix) op te trekken. Met de achterban van de Economic Board Zuid-Holland (EBZ) voeren we gezamenlijk lobby richting Rijk en Europa.

1.3 Financiering en benutting van middelen

De werkgroep Proposities, die wij als provincie leiden binnen de EBZ-samenwerking, helpt consortia om kansrijke voorstellen te maken voor nationale en Europese financiering. In eerdere fases van de Groeiagenda Zuid-Holland is het op deze manier gelukt om een substantieel aandeel van het Nationaal Groeifonds in Zuid-Holland te laten landen (ongeveer €730 miljoen).

Voor Europese subsidies geldt dat in de periode van 1 januari 2021 tot 1 september 2024 ruim €1,7 miljard is toegekend aan Zuid-Hollandse bedrijven en organisaties, wat te vinden is in onze provinciale [EU-subsidiemonitor](#). Daarnaast richt het Versnellingsprogramma zich op nieuwe financieringsmogelijkheden uit het nationale coalitieakkoord, waaronder de voorgenomen Nationale Investeringsinstelling als vervolg op het Nationaal Groeifonds, middelen voor regionale innovatiecampussen en het Nationaal Agentschap voor Disruptieve Innovatie.

1.4 Kennisontwikkeling en monitoring

Het NWO–NWA onderzoeksprogramma 'Economische Structuurversterking Zuid-Holland' onderzoekt hoe we de economie van Zuid-Holland duurzaam kunnen vernieuwen richting 2050. De uitkomsten gebruiken we om het beleid binnen het Versnellingsprogramma te verbeteren. (PZH-2025-882029165).

De voortgang en impact van beleid worden gemonitord via periodieke rapportages vanuit de EBZ, waaronder de *Monitor Economie Zuid-Holland* en de *Captains of Industry Survey*. Bij de laatste wordt expliciet aandacht besteed aan de positie van het mkb, in lijn met de brief van gedeputeerde Stolk over de impact van nieuw beleid op het mkb (PZH-2026-886209217). De eerste voortgangsrapportage van het Versnellingsprogramma wordt in september aangeboden aan de EBZ en zal gelijktijdig ter informatie toegezonden aan uw Staten.

1.5 Bevorderen van de samenwerking

Het Versnellingsprogramma wordt uitgevoerd door meer dan 90 partners. De EBZ is bestuurlijk eigenaar. EBZ en provincie coördineren de uitvoering. We spreken af wie wat doet, om versnippering te voorkomen en samen duidelijke keuzes te maken. Het Rijk is daarbij een cruciale partner voor stabiel beleid, experimenteerruimte en het bundelen van middelen om maximale impact te realiseren.

Binnen het Versnellingsprogramma worden er ook regelmatig evenementen georganiseerd, zoals de jaarlijkse Conferentie Groeiagenda in juni en de bijeenkomst aan het einde van het jaar over de staat van de Zuid-Hollandse economie. Daarnaast wordt er jaarlijks gerapporteerd aan de EBZ over de voortgang van het Versnellingsprogramma. Dit jaar zal dat in september zijn.

2 Inzet provincie Zuid-Holland op de ambities en knelpunten

In dit hoofdstuk laten wij zien wat onze concrete inzet is per ambitie uit het Versnellingsprogramma Groeiagenda Zuid-Holland.

2.1 Verdienvermogen

Wanneer wij kijken naar het verbeteren van het verdienenvermogen van de provincie doen wij dit via onze inzet bij de nieuwe EBZ-taskforce Start-ups & Scale-ups en door de samenwerking in diverse campusomgevingen.

Start-ups & scale-ups

in de taskforce Start-ups & Scale-ups zetten wij ons samen met de MRDH, IQ en de gemeenten Rotterdam, Den Haag, Leiden en Delft in om het innovatieve ecosysteem te verbeteren waardoor het aantal start- en scale-ups kan toenemen. Dit gebeurt onder andere door het organiseren van bijeenkomsten, zoals scale-up en/of founder diners, waarbij spelers in het ecosysteem elkaar kunnen leren kennen en helpen. Ook door een Red Carpet behandeling te geven aan de top 25 spelers worden niet alleen deze, maar ook de top 200 en future founders ondersteund. Hiermee blijven bestaande bedrijven in de regio gevestigd en creëren we kansen voor de nieuwe aanwinsten en gebruiken we aanwezige infrastructuur van toeleveranciers/kennisinstellingen/campussen en fieldlabs optimaal om hoogwaardige banen/bedrijven in de regio te ontwikkelen/te behouden. Daarnaast zet de Taskforce in op lobby (nationaal en bij de EU) en gaan ze mee op missies om de spelers in het ecosysteem bij te staan.

Als provincie dragen we financieel €150.000 per jaar bij voor een periode van drie jaar aan de Taskforce en stellen we een programmamanager beschikbaar voor 0,5 fte.

Campussen

Met de recent gepubliceerde "Gezamenlijke kijk op een sterk en samenhangend campuslandschap" (PZH-2026-889373822) geven wij als provincie Zuid-Holland invulling aan onze toezegging om de campusomgevingen in onze regio te versterken. Dit document, opgesteld in samenwerking met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) en partners binnen de EBZ, biedt een praktisch en gedeeld referentiekader voor de ondersteuning en doorontwikkeling van het Zuid-Hollandse campuslandschap. Wij werken als drie organisaties nauw samen om onze interventies beter op elkaar af te stemmen. Door vraagstukken gezamenlijk op te pakken, voorkomen wij dubbel werk en kunnen we snel en effectief oplossingen bieden.

Campussen spelen een sleutelrol in het versnellen van groei, innovatie en talentontwikkeling. Deze hotspots zijn essentieel voor het versterken van de regionale economie en het verbinden van onderwijs, onderzoek en ondernemerschap. Ons provinciaal economisch instrumentarium biedt mogelijkheden om innovatieve hotspots te ondersteunen, wanneer dit past bij onze rol. Dit doen we bijvoorbeeld via subsidies, kennisdeling en faciliteren van netwerken. Zo dragen wij bij aan de ontwikkeling van campussen als versnellers van groei, innovatie en talentontwikkeling, en versterken wij de positie van Zuid-Holland als kennisintensieve regio.

2.2 Human Capital

Wij zetten ons in voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt in Zuid-Holland met de Human Capital Agenda (HCA) 2025-2030, samen met 125 partners, waaronder bedrijven, onderwijsinstellingen en gemeenten. De HCA 2025-2030 heeft vier concrete doelen: 55.000 werkenden en flexwerkers om-, her- en bijscholen, 10.000 werkenden begeleiden naar toekomstbestendige beroepen, 40.000 mensen activeren om (meer) te werken in technische beroepen, en 1.000 internationale kenniswerkers aantrekken en behouden.

Om deze doelen te realiseren subsidieert de provincie deelakkoorden (projecten). Hiervoor is in totaal €14,2 miljoen beschikbaar. Tot nu toe hebben wij 28 deelakkoorden gesubsidieerd voor een bedrag €12,5 miljoen, wat heeft geleid tot €68,9 miljoen aan totale investeringen, inclusief private cofinanciering. Voorbeelden van deelakkoorden zijn het Internationaal Talent Programma 2.0 (samen met Den Haag, Rotterdam, Delft en Leiden), Via Delta, de Human Capital Agenda Duurzame Sierteelt en de Techniekcoalitie Zuid-Holland. In 2026 starten wij twee nieuwe deelakkoorden, gericht op scholing voor de circulaire economie en verhoging van de arbeidsproductiviteit, en verkennen wij de haalbaarheid van een servicepunt Heel Zuid-Holland Leert om bij- en omscholing toegankelijker te maken. Verder financiert de provincie een programmateam van 4,8 fte en stellen wij jaarlijks een werkbudget van €0,4 miljoen beschikbaar voor kennisdeling, communicatie en onderzoek. Daarnaast ondersteunen wij initiatieven zoals het digitale platform Zuid-HollandInZicht.nl.

Samen met onze partners van de HCA bereiken wij op dit moment hiermee naar verwachting 32.000 werkenden met om-, her- en bijscholing, worden er 5.500 werkenden begeleid naar nieuwe beroepen, worden er meer dan 40.000 werkzoekenden, deeltijdwerkers en studenten geactiveerd om meer te gaan werken en werven en behouden we ruim 2.700 internationale talenten (PZH-2026-885339445).

Daarnaast heeft uw Staten recent een lid-GS brief ontvangen van gedeputeerde Stolk met daarin een overzicht van de acties, middelen en capaciteit die wij als provincie inzetten rondom arbeidsmigratie. De HCA draagt ook bij aan het in goede banen leiden hiervan door middel van de verschillende bovengenoemde deelakkoorden (PZH-2026-891126521).

2.3 Verduurzaming

Voor verduurzaming focust de Groeiagenda Zuid-Holland op CO₂ -reductie, het vergroten van het aandeel circulaire en biobased grondstoffen en de stikstof aanpak (SANE).

CO₂ -reductie

Als provincie Zuid-Holland zetten wij ons actief in voor CO₂ -reductie en de ontwikkeling van een waterstofeconomie, zoals beschreven in onze brieven over de transitie van haven en industrie (DOS-2021-0002442). Onze ambities sluiten aan bij het Nationaal Klimaatakkoord en het Nationaal Grondstoffenakkoord: in 2030 streven wij naar 49% CO₂ -reductie ten opzichte van 1990, en in 2050 naar 95% reductie en een volledig circulaire economie. Om dit te bereiken, ondersteunen wij concrete projecten zoals het Botlek Stoomnetwerk, dat jaarlijks 225.000 ton CO₂ en 126 ton stikstofoxiden bespaart, en de CO₂ -opslagprojecten Porthos (operationeel in 2027) en Aramis (operationeel in 2029), die samen een significante bijdrage

leveren aan de CO₂ -reductiedoelen. Ook verkennen we of een grootschalig duurzaam syngascluster in 2050 50% van de door de Zuid-Hollandse petrochemie gebruikte fossiele grondstoffen kan vervangen met afval en biomassa. Daarnaast werken wij aan maatwerkafspraken met bedrijven, zoals Nobian, om verduurzaming te versnellen.

Voor de ontwikkeling van waterstof als essentieel onderdeel voor de energietransitie, werken wij samen met het Havenbedrijf Rotterdam, TU Delft, TNO, gemeente Rotterdam, Innovation Quarter, gemeente Schiedam, de Drechtsteden en andere partners in het verband Launch2. Deze samenwerking heeft als doel om innovatie te stimuleren en om een netwerk samen te brengen zodat lokale waterstofecosystemen kunnen opbloeien in de regio van de Rotterdamse haven en omgeving. Dit versterkt de positie van Zuid-Holland als Europese waterstofhub. Daarnaast zijn wij een van de hoofdsponsors van de World Hydrogen Summit in Rotterdam, wat bijdraagt aan het internationaal profileren van onze regio. In 2026 stellen wij een provinciale aanpak vast voor de veilige introductie van waterstof, met aandacht voor infrastructuur en samenwerking binnen de NOVEX-haven. Wij lobbyen actief bij het Rijk en de EU voor een integrale aanpak, waaronder het versnellen van vergunningverlening en het stimuleren van duurzame waterstof opwek.

Circulaire en biobased grondstoffen

Met het voortel voor actualisering van de strategie "Circulair Zuid-Holland" (PZH-2026-887903945) geven wij als provincie invulling aan de groeiende noodzaak om onze economie weerbaarder en duurzamer te maken. De wereld om ons heen verandert in hoog tempo: geopolitieke spanningen, grondstoffen schaarste en internationale afhankelijkheden vragen om een nieuwe, circulaire aanpak. Circulariteit is niet langer alleen een duurzaamheidsopgave, maar ook een economische noodzaak om onze provincie minder kwetsbaar te maken voor prijsstijgingen, leveringonzekerheden en verstoringen in internationale ketens.

Door grondstoffen en materialen te hergebruiken, repareren of herontwerpen, verminderen wij onze afhankelijkheid van import. Dit draagt direct bij aan de economische weerbaarheid van Zuid-Holland. De provincie de bestaande circulaire strategie wordt geactualiseerd, in samenwerking met u en onze partners. Deze actualisatie zal begin 2027 in uw Staten voorliggen.

Om de transitie naar een circulaire economie te versnellen, zetten wij in op samenwerking met bedrijven, kennisinstellingen en overheden. Dit doen wij door middel van het faciliteren van vernieuwers netwerken op verschillende thema's. Daarnaast werken we toe naar een sterk netwerk van de 100 bepalende circulaire spelers in Zuid-Holland, hiervoor zijn al twee bijeenkomsten georganiseerd waarvan de laatste op 27 januari 2026. Wij stimuleren innovatieve oplossingen die bijdragen aan het sluiten van materialenkringen, zoals circulaire bouwmethoden, hergebruik van materialen en de ontwikkeling van biobased grondstoffen met doorbraak subsidies en onderzoek naar locaties voor circulaire hubs. Deze aanpak sluit aan bij onze ambitie om Zuid-Holland te positioneren als een koploper in circulariteit, waar economische groei en duurzaamheid hand in hand gaan.

Stikstofaanpak

Wij zetten ons in om de stikstofemissies in Zuid-Holland terug te dringen, bij te dragen aan natuurherstel en daarmee Zuid-Holland van het stikstofslot te krijgen. In de Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE) werken we een aantal maatregelsporen uit die leiden tot natuurherstel en stikstofreductie. De Staten hebben in december '25 de vervolgitwerking SANE vastgesteld (PZH-2025-881707191).

We zetten stappen om de natuur daar waar mogelijk te herstellen en ondernemers en agrariërs te ondersteunen bij het maken van de noodzakelijke beweging die we gezamenlijk moeten inzetten. Om op korte termijn verdere stappen te kunnen zetten worden er onderdelen van SANE meegenomen in de partiële herziening landbouw '26. Dit gaat om spoor één 'Aanpak drukfactoren, waar nuttig en noodzakelijk in overgangszones' en spoor twee 'Geborgde emissiereductie ammoniak melkveehouderij'. Onderdeel van SANE is ook de gebiedsgerichte aanpak natuurherstel van de vier Natura 2000-duingebieden rondom de Haven van Rotterdam. Doel van deze aanpak is het creëren van mogelijkheden voor vergunningverlening binnen het westelijk deel van het Havengebied. We werken hierin samen met het Rijk, gemeente Rotterdam, havenbedrijf Rotterdam en Deltalinqs. De provincie levert hiervoor ecologische analyses van de Natura 2000-duingebieden rondom de Haven. Op basis daarvan werkt de provincie maatregelen uit die zowel binnen als buiten de betreffende gebieden landen en die door hun effect op drukfactoren bijdragen aan natuurherstel.

2.4 Verstedelijking

Onder de ambitie verstedelijking van het Versnellingsprogramma Groeiagenda Zuid-Holland kijken wij naar de Zuid-Hollandse woningbouwopgave, de economische opgave, het verbinden van woningbouwlocaties en economische hotspots via de Oude Lijn en netcongestie.

Woningbouwopgave

Wij hebben met het Rijk en de vijf Zuid-Hollandse woonregio's in de woondeals de ambitie uitgesproken om 247.896 woningen te realiseren vanaf 2022 tot en met 2030. Inmiddels (peildatum: maart 2026) zijn er 74.720 woningen gerealiseerd en 56.530 woningen in de pijplijn zitten (vergund of in bouw). Dit betekent dat er nog 116.646 woningen vergund en gebouwd moeten worden om de ambitie te halen. De realisatie verloopt echter moeizaam door knelpunten zoals stikstof, netcongestie, onrendabele toppen en beperkte capaciteit bij gemeenten en woningcorporaties. Zoals wij al aangaven in onze brief van 3 juni 2025 (PZH-2025-874497080), is het de vraag of wij de afgesproken aantallen in 2030 halen. Dat lukt alleen als er extra oplossingen komen voor knelpunten zoals stikstof, netcongestie en onrendabele toppen.

Om dit proces te versnellen, is het programma realisatie woningbouw opgezet, dat eveneens is gedeeld met u in de brief van 3 juni 2025. In dit programma zetten wij in op drie actielijnen:

1. Versnellen van bestaande plannen: Wij ondersteunen gemeenten bij het realiseren van 2.300 door ons college vastgestelde woningbouwplannen, onder andere door

samenwerking met de Omgevingsdienst Haaglanden, de Vliegende Brigade (subsidie voor externe expertise), en het organiseren van hackathons en inspiratiesessies.

2. Stimuleren van innovatie: Via het Bouwlab PZH stimuleren wij innovatieve bouwmethoden zoals modulaire en houtbouw, en concepten als Optoppen, Aanplakken en Uitplinten
3. Gebiedsontwikkeling: Wij spelen een actieve rol in grootschalige gebiedsontwikkelingen om knelpunten op het gebied van mobiliteit, water, energie en stikstof op te lossen.

Wij zetten €63,7 miljoen in voor 2025 en 2026 om de realisatie van woningen te stimuleren, onder andere voor onrendabele toppen (€12,5 miljoen per jaar), capaciteitsversterking bij gemeenten, en stimulering van sociale en betaalbare woningen. Zo investeren wij €2,5 miljoen in innovatieve woonvormen voor senioren en €1,5 miljoen in opschaling van houtbouw.

Economische bedrijvigheid

Naast het beschermen van bedrijventerreinen en een stop op transformatie (afgezien van de terreinen waar wij in de regionale bedrijventerreinvisies al afspraken over hebben gemaakt), hebben wij in de herziening 2025 van het Omgevingsbeleid regels opgenomen die ervoor moeten zorgen dat bedrijventerreinen beschikbaar zijn voor bedrijven die de geur- en hinderruimte van een bedrijventerrein ook echt nodig hebben op de HMC-terreinen (beleidsmaatregel 'maximale benutting milieugebruiksruimte'). Op dit moment wordt zo'n 27% van de bedrijventerreinen nog 'onderbenut', bijvoorbeeld doordat er activiteiten plaatsvinden die daar vanwege hun aard of benodigde milieu- en hinderruimte eigenlijk niet hoeven te zitten (zoals 'ballenbakken', kantoren of detailhandel, (onderwijs)voorzieningen of ongewenste activiteiten op hoge milieucategorie (HMC)-locaties). Hier is nog winst te behalen.

Daarom zetten wij als provincie, naast de maatregelen in het Omgevingsbeleid, ook actief in op het beter benutten van bestaande bedrijventerreinen. We zijn voornemens om een 'Ontwikkelingsmaatschappij beter benutten bedrijventerreinen' in te richten, waarmee kan worden geïnvesteerd in het beter benutten en het optimaliseren van de (bestaande) bedrijventerreinen voor een toekomstbestendige economie. Hier is reeds € 20 mln. voor gereserveerd, o.a. vanuit de Investeringsagenda 2026-2030. Daarnaast voeren wij dit jaar een behoefteanalyse bedrijventerreinen uit die vraag en aanbod in beeld moet brengen zodat wij een actueel beeld hebben van de beschikbare en benodigde ruimte aan bedrijventerreinen. Daarbij kijken wij ook nadrukkelijk naar de behoefte vanuit de prioritering die wij in de Ruimtelijk Economische Visie hebben vastgesteld.

Naast het ruimtelijk beschermen en beter benutten van terreinen zetten wij ook in op de verduurzaming en toekomstbestendigheid ervan. Dat doen wij onder andere door het inzetten van ambassadeurs die helpen bij het verbeteren van de samenwerking op een bedrijventerrein en via subsidies voor vergroening, circulair en energiematregelen.

Netcongestie

Als provincie pakken wij netcongestie aan via een combinatie van versnellen, beter benutten

en programmeren van het energiesysteem. In de Energieraad wordt onder provinciale regie een Actieplan netcongestie Zuid-Holland opgesteld, gericht op kortetermijnmaatregelen om het bestaande net beter te benutten en te “verslimmen”. Het gaat daarbij onder meer om technische maatregelen door netbeheerders, het vergroten van regelbaar vermogen (zoals gascentrales en batterijen), het verminderen van piekafname, netbewust laden en bouwen, en een decentrale aanpak om vraag en aanbod dicht bij elkaar te brengen en partijen op de wachtlijst te helpen. De provincie werkt samen in de Energieraad Zuid-Holland om de voortgang te monitoren en partijen aan te spreken op hun rol.

Daarnaast wordt een provincie-brede aanpak netcongestie opgezet, waarin alle provinciale opgaven die door netcongestie geraakt worden, samenkomen. Concreet heeft de provincie een collectieve aanvraag voor netcapaciteit voor wonen, warmte en mobiliteit bij de netbeheerders ingediend, om maatschappelijke opgaven zoveel mogelijk doorgang te laten vinden en aanvragen gecoördineerd te laten verlopen. Via de Investeringsagenda Tegengaan Netcongestie (PZH-2026-888931581) is extra budget beschikbaar gesteld, onder meer voor een Vliegende Brigade die in 2026 wordt opgericht om grote netuitbreidingen te versnellen (locatiekeuzes, ruimtelijke procedures). Met het handelingskader “Provinciale regie op netversterking elektriciteit” nemen wij bovendien actief regie: van signaleren en coördineren tot – waar nodig – het (tijdelijk) overnemen van bevoegd gezag om stagnatie in netversterkingsprojecten te voorkomen of te doorbreken, met toepassing op projecten uit het pMIEK Zuid-Holland 2.0.

Deelname aan gezamenlijke regionale trajecten

Wij nemen niet alleen zelf maatregelen, maar participeren ook in verschillende trajecten, samen met andere partners zoals de NOVEX Rotterdamse Haven en Zuidelijke Randstad waar gewerkt wordt aan ruimtelijk-economische opgaven in regionaal verband. Ook zijn wij mede opdrachtgever van de MIRT verkenning Oude Lijn en knooppunten waarover wij u eerder hebben geïnformeerd (PZH-2025-877592125 en PZH-2026-885525411).

Samenvattend

Tabel 1: geïdentificeerde ambities in het Versnellingsprogramma met daarbij aangegeven wat we als provincie zelf doen en waar we de hulp van anderen nodig hebben.

Opgave	Wat kunnen we zelf doen	Wat kunnen anderen doen
Verdienvermogen	<u>Start-ups & Scale-ups</u> Deelname in EBZ-taskforce; financiële bijdrage €150.000 per jaar voor 3 jaar; programmamanager voor 0,5 fte. <u>Campussen</u> Gezamenlijke kijk op campuslandschap; innovatieve hotspots ondersteunen met instrumentarium	<u>Start-ups & Scale-ups</u> Kabinet: betaalbare bedrijfsruimte voor start-ups & scale-ups. <u>Campussen</u> Kabinet: Erken economische ruimte op innovatiecampussen als essentieel voor brede welvaart en strategische autonomie. EU: beschikbaarheid EFRO-middelen

Human Capital	Opschalen Human Capital Agenda 2025-2030; LLO; aantrekken & behouden internationaal talent; Beethoven ZH; WE IT; robotisering/AI-initiatieven; werkbudget €400.000 voor kennisdeling; programmateam voor 4,8 fte.	Kabinet: nationaal LLO-stelsel; procedures internationaal talent; structurele financiering talenthubs
Verduurzaming	<p><u>CO₂ -reductie</u> 49% reductie in 2030 t.o.v. 1990; maatwerkafspraken met bedrijven; provinciale aanpak voor veilige introductie waterstof.</p> <p><u>Circulaire en biobased grondstoffen</u> Volledig circulaire economie in 2050; netwerk 100 bepalende spelers.</p> <p><u>Stikstofaanpak</u> Uitvoering SANE (geborgde emissiereductie ammoniak, aanpak drukfactoren, strategisch grondbeleid en natuurlijke stoppers); bijdragen aan regionale stikstofreductie (10%)</p>	<p><u>CO₂ -reductie</u> Kabinet/EU: wet- en regelgeving, strategische kaders en financiering inzetten om reductie doelen te behalen.</p> <p><u>Circulaire en biobased grondstoffen</u> Kabinet: Leveringszekerheid garanderen; strategische bevoorrading aanleggen</p> <p><u>Stikstofaanpak</u> Kabinet: juridisch houdbare generieke maatregelen voor resterende 90% reductie; versnellen vergunningverlening</p>
Verstedelijking	<p><u>Woningbouwopgave</u> Versnellen bestaande plannen; stimuleren innovatie; gebiedsontwikkeling; €63,7 miljoen in voor 2025 en 2026 voor stimuleren realisatie</p> <p><u>Economische bedrijvigheid</u> Economische ruimte prioriteren; beschermen & herstructureren bedrijventerreinen; flexibel bestemmingsbeleid; regionale afstemming; Operatie Vermeer</p> <p><u>Netcongestie</u> Regie op regionale energie-infrastructuur; versnellen vergunningen; investeren in strategische energieprojecten; digitalisering & cyberveiligheid</p>	<p><u>Woningbouwopgave</u> Kabinet: knelpunten oplossen om realisatiedoelen te behalen.</p> <p><u>Economische bedrijvigheid</u> Kabinet: borgen economische ruimte in Nota Ruimte; aanwijzen strategische zones; investeringen en verplaatsingsfonds</p> <p><u>Netcongestie</u> Kabinet: versnellen energie-infrastructuur; beleid voor concurrerende energieprijzen;</p>

Aanspreken kabinet & EU op knelpunten	Gezamenlijke lobby via EBZ/provincie; proposities ontwikkelen; versterken triple-helix coalities (EBZ/Provincie)	Kabinet/EU: experimenteerruimte; bundeling departementale middelen; stabiel langjarig beleid
--	--	--

Tot slot

Dit overzicht laat zien dat wij als provincie op veel fronten actief zijn om de randvoorwaarden voor onze opgaven te verbeteren. Tegelijkertijd kunnen wij dit niet alleen. Voor veel knelpunten zijn besluiten en middelen van het Rijk, de EU en andere partners nodig. Via de Economic Board Zuid-Holland en het Versnellingsprogramma blijven wij samen met bedrijven en kennisinstellingen richting Rijk en EU aangeven wat nodig is. Zo werken wij aan het behalen van onze provinciale doelen en aan een krachtige en duurzame provincie voor alle Zuid-Hollanders.